

Opgjørelse finder Sted, og dette er i vore Statter-love kaldt Hovedopholdsstedet. Jeg skal dog tilføje, at det er meget undskyldeligt, at det ærede Medlem ikke har tænkt derpaa, idet jo denne Lov ikke giver sig af med Statter; men det er paa den anden Side ogsaa ganske mærkeligt, at det eneste Gebet i vor Lovgivning, hvor Hovedopholdsstedet hidtil har havt nogen Betydning, kommer til at ligge uden for en Lov, der handler om Hovedopholdsstedet. Jeg vil just ikke sige, at der absolut ikke er Trængsel, men saa vidt mig bekendt er der for Diebliffet i Kommunerne ikke følt nogen Trængsel — selv efter at den nye Kjøbstadskommunallov har givet visse Regler med Hensyn til Indtægtsansættelse, som hidtil ikke have været givne — til en fyldigere Angivelse end den, der hidtil har været. Jeg vil derfor paa ingen Maade gjøre nogen særlig Anke mod den ærede Forslagsstiller, fordi han ikke har behandlet denne Side af Sagen; men jeg vil kun sige, at for hele den Skæffe af Tilfælde, hvor det særlig kunde have nogen Betydning at faae Begrebet Hovedopholdssted nærmere begrændset, kan det foreliggende Forslag ikke give nogen Oplysning.

J. M. Hansen: Jeg skal ikke for Liden indlade mig paa at yttre mig angaaende dette Lovforslags enkelte Bestemmelser; men der er et Par Hovedpunkter, som jeg antager have staaet for den ærede Forslagsstiller som det, der nærmest har fremkaldt Lovforslaget, og som jeg ønsker at sige et Par Ord om. Det er navnlig Spørgsmaalet om, hvorvidt en Mand, naar han har Bopæl paa flere Steder, kan være Valger paa det ene Sted — idet han da skal opgive, paa hvilket Sted det er, at han vil gjøre sin Valgret gjældende —, og desuagtet kan vælges som Landsstingsmand paa det andet Sted. Ved et Exempel, som nylig har foreligget, har det viist sig, at Landsstinget, som jo er den berettigede Myndighed til at træffe Afgjørelse med Hensyn til sine Valg, har fundet, at det er i Overensstemmelse med den nuværende Valglov, at en Mand kan være Valger i en Landsstingskreds og desuagtet vælges i en anden. Jeg skal ikke driste mig til at have nogen Mening om, hvorvidt dette maatte ligge i Valglovens Bestemmelse. Jeg antager, at efter Valglovens Bestemmelse, saaledes som de findes i §§ 47 og 48, kan noget Saadant finde Sted, uden at Meningen af Ordene i Valgloven derved overskrives; men jeg er af den bestemte Formening, at det staar i Strid med Manden i de paagjældende Bestemmelser, og jeg holder mig overbevist om, at flere af de Mand, som have været med til at affatte Valgloven og navnlig den tilsvarende Bestemmelse i den nuværende Grundlov, have været af den Mening, at en Mand kun skulde kunne vælges i en saadan Landsstingskreds, hvor han tillige var valgberettiget. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Primestad) udtalte

sig imod en saadan Opfattelse, men jeg kan ikke anerkjende de Grunde, som han har anført. Det ærede Medlem sagde, at det var lidet overensstemmende med Manden i vor Valglov at ville indskrænke Valgbarheden til den Kreds, hvor Vedkommende var Valger, naar han var Statten og som saadan en af de høiest beskattede Valgere i en anden Kreds. Jeg skal nu sige, at naar man vil spørge om Manden i en enkelt Del af en Lov, saa maa man holde sig til den Mand, som gjør sig gjældende i denne samme Lov i dens Helhed, men Manden i denne Del af Valgloven er aldeles modsat den Mand, der ellers gaar igjennem alle vore Valglove. Det er en tilbagegaaende, en reaktionær Mand, som gaar igjennem hele det Kapitel, der angaar Valg til Landsstinget, og jeg antager, at det er fuldstændig stemmende med denne reaktionære Mand, at man saaledes har bundet Valgbarheden til en bestemt Landsstingskreds. Det er efter min Opfattelse saa fuldstændig i Overensstemmelse dermed, som Noget kan være. Det vilde være underligt at sige, at man med Hensyn til en enkelt Bestemmelse i denne Del af Valgloven skulde hylde den Mand, som gaar igjennem Sunigrundloven og dens Valglov, men at man med Hensyn til de andre Bestemmelser i det samme Kapitel skulde hylde den reaktionære Mand. Nei, det ene maa harmonere med det andet, og jeg siger derfor, at min Opfattelse er i fulkommen Overensstemmelse med Grundlovens Bestemmelse med Hensyn til Landsstingsvalgene og den Del af Valgloven, som dertil knytter sig. Jeg kan saa meget mere tale med herom, som den Bestemmelse, at Vedkommende kun skal være valgbar i en Landsstingskreds, skriver sig fra mig; jeg er Fader til denne Bestemmelse. Da jeg faae alle de andre reaktionære Bestemmelser, som skulde indføres med Hensyn til Landsstingsvalgene, gjorde jeg det til en Betingelse for at gaa med, at man indskrænkede den forrige Bestemmelse om Landsstingets Sammensætning — hvilken Bestemmelse som bekendt lød paa, at $\frac{3}{4}$ af en Kredses Medlemmer skulde vælges i Valgkredsen selv — saaledes, at man lod $\frac{1}{4}$ staa aaben for Mand udenfor Kredsen; men jeg gjorde det endvidere til en Betingelse, at samtlige de Medlemmer, der valgtes i en Kreds, skulde være bosiddende og høre hjemme i Kredsen. Jeg kan jo ikke paasta, at dette var alle Deres Mening, som den Gang havde med Sagen at gjøre, jeg kan kun sige, at den modsatte Mening ikke gjorde sig gjældende hos Noget, og allerede dette er efter min Mening et Bevis for, at min Betragtning har Mere for sig end den modsatte. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds sagde, at man ikke havde tænkt sig en saadan Indskrænkning, saa er det jo allerede ved, hvad jeg her har sagt, oplyst, at man ikke havde tænkt sig Andet, end at denne Indskrænkning maatte være den almindelige, og at man ikke har tænkt sig nogen Undtagelse fra denne Indskræn-